

LÓRÁNT

CIMBORA

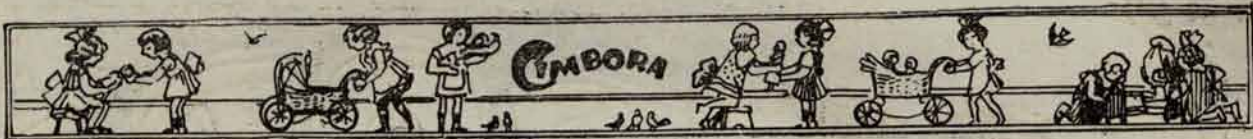
ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:

Benedek Elek

4. évf.
50. SZ. 1925.
XII. 13

Nagyanyó.

írta: BENKŐ ANNA.

Mért ül olyan búsan, édes nagyanyókám,
Mi bánja, ó, mondja?
Mért kél a szívéből olyan mély sóhajlás,
Mi megint a gondja?

Az fáj a szívének, hogy a mult elvitt már
Minden édes álmot?
Vagy tán azt kutatja, hoz-e a jövő még
Egy kis boldogságot?

Sose buslakodjék, édes nagyanyókám,
Jó az Isten, lássa.
Meghallgatja buzgó, csöndes imádságát
S megjön az áldása.

Beteljesül egyszer szerelő szívének
Mindenik kerése,
S beragyoqja arcát mosolygó örömmek
Derős fényessége, (Bethlen.)

A cipő meg a csizma.

— Diák történet. —

írta: VERNES GYULA.

I.

Még utolsó búcsú az édesanyától és indul a szekér a városba. Sir az édesanya, sir Kovács Gazsi. Hej, szomorú az élet! Tíz hónapig a kollégiumban, csak kettőig otthon... Minden évben befogni azt a kis soványka székely lovat, elzörögni-zöcsögni a rázós, fatengelyű szekéren a városba: nem kicsi do'og. Hát ha még annyi mindent kell otthon hagyni: a galambbügos udvart, a vig Bocit, a kecskéket, meg a szénapadlást, ahol annyit lehet királyosdit játszani.

A szekér elindult, rajta Kovács uram, Gazsi, meg János bátya, aki házasodni készül s most megy vásárolni a városba. És amint a patak mellett a rázós uton mind zötyögtek tovább, tovább, annál több könny szökött a Gazsi szemébe. Fájt ez az elbúcsuzás, az utolsó anyai csók, mely oly hosszú időre szóló utralvó, de talán mégis a legtöbb könny annak a királyosdinak szólt.

Olyan rossz királyból senkivé lenni. Oda-haza Kovács Gazsinak volt a legszebb csizmája s nyáron, akármilyen meleg volt is, ha királyosdit játszottak, mindig felhuzta. Volt is ám nagy tekintély! De itt a városban? Sohasem járt meztláb, mindig a kis aranypatkós csizmácskában kopogott, de... itt csak nem akart a tekintély megjönni. A városi fiuk mind cipőben jártak, sőt Kóródy Tivadar mindig sárga cipőt hordott. Ez eleinte, első osztályos korában,

furcsának tűnt fel, de most lassankint megszokta. Megszokta két év a'att azt is, hogy Kóródy mindig elkísérte valami kisasszony az iskolába és vitte az iskolakönyveket. Azt mondták a fiuk: Kóródy apja nagy ur, azért jár mindig sárga cipőben. Lassan beleszokott: aki cipős, az városi, az apja meg ur; aki csizmás, az falusi, az apja gazdaember. Volt még egy harmadik osztály is: ezek voltak a meztlábások. De ezek nem jártak iskolába, ezek az utcán játszottak mindig, — látszott is rajtuk, hogy nem diákok. Mert Gazsi büszke volt diák voltára és amikor végigment az uccán, nagybüszkén vágta a sarkát a kőhöz: hadd hallja a város, hogy ő diák és szép fényes csizmában jár.

Csak azt nem tudta Gazsi soha megérteni, mért csinálnak azok a városiak, Kóródy, Berger, Szeghő meg a többiek úgy, mintha a csizma szégyen volna. Mért mondják nekik, hogy csizmáskandur, vagy amikor futballoznak az udvaron, mért mondják oly gunyosan: meg ne rugj, te csizmás!

És amint Gazsi ily módon töprenkedett, gondolkozott, leszállott lassan-lassan az este, — hűvös szeptemberi est. A szekér derekában jó meleg volt, bebujt a gyékény-ernyő alá, az apja meggyújtotta a viharlámpát. Még nézett, nézett egy darabig az öregek feje között ki, nem látott egyebet, csak a nagy sötétet és halkán leszállott a szemére az álom.

Reggel hat óra felé megérkeztek a kollégiumba. Ott volt ám mozgamas élet! Jöttek innen is, onnan is a kis csizmás széke y diákok, jöttek a nagyok, felverte az udvart a kacagás, zsi-bongás lármája. Mindenkinek volt valakihez egy-két szava, mindenki ujságo!ja, mi történt a nyáron; mindenki vitte a bennlakásba a csomagját és kacagott és vig volt. Gazsi is megtalálta a maga barátját, Kerekes Ferkét Rákosról, volt nagy ujságolás, barátkozás. Ferke már a tegnap bejött, ő adta le az isko'ai ujságokat. Hogy ezután nem Domokos tanár ur lesz az osztályfőnök, mert jött egy új tanár valahonnan, az fogja a latint és a németet tanítani. Jött egy új fiu is, az a másodikat Szentgyörgyön végezte és vége-hossza nem volt a nagy mesélésnek. Hát a nagy beszélgetésben, cipe!ődésben úgy eltelt az idő, hogy azon veszik magukat észre a fiuk, hogy menniök kell a temp!omba. El is mentek — szép sorjában, — de csak folyt ott is a szóbeszéd tovább, csupán az éneklésnél szünt meg, mert ott már ki kellett vágni, hogy:

Erős várunk nekünk az Isten

És paizsunk ellenség ellen . . .

Azután felmentek az osztályba, ahol az új osztályfőnök ur beszélt nekik igen szépen, hogy ők már harmadosztályos nagy diákok, szeressék egymást mint testvéreket s ne legyen különbség gazdag, vagy szegény, falusi vagy városi között. És hogy ne legyen igazságtalanság, névsor szerint ültette el őket. Ennek már nem örvendett Gazsi, mert nem ülhetett Ferke mellé. Katona . . . Kardos . . . Kerekes . . . Kis Mózsi . . . Kiss Jancsi . . . Khon . . . Kóródy . . . Kovács . . . Titokban egy könnyecseppet ejtett Kerekes Ferkéért s azután megnézte új padtársát.

Kóródy . . . Milyen szép, fényes, pirossas-sárga cipője van! . . . És olyan bluz, mint a lányoknak: elől csokor, nincs fehér gallérja, mint neki és az ujján nem látszik ki az inge . . . Olyan fehér a keze, mint a patyolat . . . Azt mondják, még zongorájuk is van és azon ő el tudja játszani, hogy én vagyok a kondorosi gulyás és még táncnótákat is tud . . . Már nem is sokat figyelt, mit beszél az új tanár ur, csak nézte, nézte a Kóródy cipőjét, azután látja . . . csizma van rajta . . . szöttes ruha . . . fehérgallér és nincs csokrosnyakkendő a mel-lén és karjára sincsen vasmacska varrva . . .

A tanár ur észrevette, hogy nem figyel, megszólította. Gazsi fölrezzent, szeme ijedten távolodott el Károly sárga cipőjéről.

Estére elvégezték a dolgukat Kovácsék és Gázsinnak bucsuzni kellett.

— Adjon Isten jó egészséget, édősapám! — bucsuzott illedelmesen, s még hozzátette: oztán mondja meg édősanyámnak, hogy Kóródy mellett ülök, városi cifra módos fiu, még németül is tud beszélni és zongorázni, tudja azt is, hogy én vagyok a kondorosi gulyás . . .

A lovak elkocogtak, Gazsi pedig éjjel azt álmodta, hogy odahaza mennek a mezőre a négy ökörrel, hát jön Kóródy, úgy volt öltözve, mint a falusi fiuk, mezitláb volt és ketten hajtották a négy ökröt és igen-igen jó barátok voltak.

*

Teltek, multak a napok, mind többet és többet kellett az iskolában tanulni. Hát Gazsi csak tanult, tanult, de bizony nehezen mentek a fejébe a német versek meg a latin leckék. Szedte kis agyába a sok tudományt — de lám, mára mégsem tudta megtanulni a német verset, mert nem állott rá a szája. Az új tanár ur pedig éppen ez iránt érdeklődött nála. Gazsi bevágta mégis annyira, hogyha a sor első szavát sugták neki, végig tudta fujni az egész sort. Az óra előtt még megkérte Kóródyt:

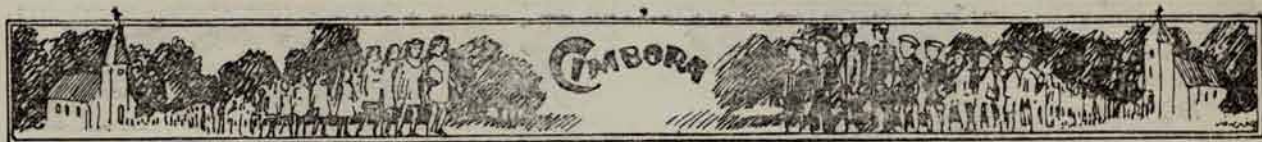
— Te, légy szives, az első szavakat, sugd meg.

Kóródy megígérte.

S hát felel Gazsi. Három sor nagyszerűen megy. A negyedik és ötödiknél még kiségit a tanár ur. De a hatodikat csak nem tudja megkezdeni. Izzad, néz Kóródyra, Nem sug, nem mozdul. Gondolja Gazsi, hátha nem vette észre a figyelmeztetést, valami nótán jár az esze, — fogja magát, megnyomja a cipőjét a csizmácskájával. Kóródy arcát elfutotta a pirosság s egyszerre csak felugrik:

— Tanár ur, kérem, a Kovács mind nyomja a lábamat, meg lökdösődik!

A tanár ur Gázsit leültette. Meg kell a verset tanulni, sugásra számítva felelni — nem tudás! Hiába erősítette Gazsi, hogy ő tanulta nagyon sokat, csak nem hitték el neki és ő, amikor leült, letörült siró lelkéből egy nagyon fájó könnyecseppet.

De a szomszédjával nem akart haragot tartani.

— Te, — szólította meg a szüneten — gazdag a te édösapád?

— Gazdag. — Volt a kurta furcsa felelet.

— Hány marhátok van?

— Az én papámnak nincs marhája, de két autója van.

Sehogy sem gondo-hatta el Gazsi, hogy lehet ember gazdag marha nélkül.

— Az én édösapámnak négy van.

— Mi a te papád? — kérdezte Kóródy.

— Gazdaember.

— Akkor ti parasztok vagytok.

— Az én apám gazdaember, nem paraszt.

— A falusi, aki földműveléssel foglalkozik, az paraszt.

— Nem paraszt!

— De paraszt!

— Legyen tied az utolsó szó... Te Kóródy... én azt akarom, ha már szomszédok vagyunk, legyünk is jóbarátságban... Szereted a szalonnát? Nekem még van, én adok, legyünk jóbarátok.

— Te falusi paraszt vagy, — lökte oda

a durva szót Kóródy — én veled nem barátkozom. És ezzel elszaladt.

Gazsinak nagy szeget ütött ez a fejébe. Neki otthon a faluban senki sem mondotta, hogy paraszt, mert ő gazdának a fia. És itt ez a cipős nem akar vele barátkozni, mert ő csizmás falusi.

Tiztől tizenegyig megint az új tanárral volt órája a harmadik osztályosoknak. Alig jön be a tanár, mit lát Gazsi? Ágaskodik szomszédjának az ujjá.

— Na, mit akarsz, Kóródy?

— Tanár ur, kérem, én nem tudom, valaki mindig elviszi a tizórásomat. Reggel mindig bele teszem a padomba és tiz órákor sohasem kapom. Már vagy kétszer is elvittek.

Nagy prédikáció követte ezt a jelentést és fenyegetés, hogy mindenki padját át fogják kutatni. De hiába, a tettes nem jelentkezett. Valami szeget ütött a Gazsi fejébe. Tavaly Bánó Gyurit sohasem látta enni és mostanában hátul a folyosón mindig eszik valamit. De hallgatott és fáj neki, hogy Kóródy nem szól hozzá soha, úgy idegenkedik tőle, sőt most még mintha csunyább szemekkel nézett volna rá.

(Vége következik.)

Jézuska és az aranypénz.

— Irla: DOBAI ISTVÁN. —

Nafthali lomha tevéi könnyen vitték irhájukat a Damaszkuszról Jeruzsálembe vezető úton, mert a suhogó jeruzsálemi selymet, az illatos gileadi balzsamot és a tüzes táborhegyi bort mind Damaszkuszban hagyták. Nafthali drága portékáiért sok-sok csengő aranyat kapott. Sulyos pénzes zacskóit bőr tarisznyájába tette és mindig megdobbant a szive, ha vándorral találkozott, mert minden emberben tolvajt gyanított. Csak akkor nyugodott meg, amikor a jámbor vándor letűnt mögötte a láthatárról. Mindig rossz sejtelmek gyötörték. Nagy gazdagsága mellett sohasem volt boldog még egy pillanatra sem. Minél jobban gyűlt az arany, annál jobban került a boldogság. Az öröm úgy elkerülte, mint a mézet kereső tarka lepke a halálos mérget lehelő virágot.

Ahol az út Kaparnaumba veszi irányát, egy nehéz pénzes zsák megunta a fogságát és

észrevétlenül az árokba pottyant. Jézuska éppen ott keresgélt virágzó gyermekláncfüvet, hogy aranyos láncot fonjon magának. Elszomorodva látta, hogy a kegyetlen zsák éppen akkor hullott egy ártatlan virágocska fejére, amikor édes illatával örömezenetett küldött az ég láthatatlan angyalkáinak. Hirtelen felkapta a zsák aranyát és megbecézte a sulyosan sebesült virágot. Azután fűrgé lábbal futott a kalmár után, hogy adja vissza neki elvesztett aranyait.

— Kalmár! Kalmár! Állj meg! — kiáltotta Jézuska. — Az aranyaidat elvesztetted és én megtaláltam.

Nafthali fehér lett, mint a kréta és ijedten kapott bőrzacskójához, amelyből az egyik pénzeszsákocska tényleg hiányzott. Jézuska utólérte és átadta neki drága kincsét. Nafthal

egyszerre nagyon megörvendett. Leugrott tévéjéről és összecsókolta Jézuskát.

— Boldog vagy, kalmár? — kérdezte Jézuska.

A kalmár Jézuska derült arcába nézett és látva az ő mosolygó szemét, hirtelen nagyon elszomorodott. Jézuska látta szemében a sötétséget és tudta, hogy Nafthali sohasem volt boldog.

— Édes fiacskám, — mondta a kalmár — én nem voltam sohasem boldog, pedig azért gyűjtöttem minden kincsemet, hogy boldogságomat vegyem meg rajta. Köszönöm, hogy visszaadad aranyaimat, fogdd, ez legyen a tied. — Ezzel egy aranypénzt adott Jézuskának, de ő nem fogadta el:

— Köszönöm, nem kell az aranyad.

A kalmár nagyon meglepődött és kíváncsian kérdezte:

— Miért nem fogadod el?

— Mert az arany csillogása elrabolja az arc derűjét, a szem mosolyát és a szív nyugalmát, ezek pedig drágább kincsek, még az aranynál is.

A kalmár elcsodálkozott Jézuska szavain és az ő kicsi gyermekeire gondolt, akik oly borosan néznek és oly ritkán örülnek az életnek.

— Jó fiucska, — mondta Jézuskának — gyere velem Jeruzsálembe és tanítsd meg az én gyermekeim szemét mosolyogni, vidítsd fel szomorú arcocskáitokat és ültessd szívükbe az örömet. Jó dolgod lesz ná'am. Ugy foglak szeretni, mint édes gyermekeimet szeretem.

— Nem mehetek, — felelte Jézuska — mert én nem tudom gyermekeid arcát felvidítani. Nem tudom mosolyra tanítani szemüket. És nem tudom szívükbe ültetni az örömet.

— Miért nem tudod, hisz a te arcom olyan derült?

— De a gyermek arca édesapja vidám-ságától derül föl.

— Hát miért nem tudod szemüket mosolyra tanítani, hisz a te szemed olyan édesen mosolyog?

— Mert a gyermek édesapja szeméből tanulja meg a mosolygást, — felelte jószágon Jézuska.

— A szived öröméből sem adhatnál nekik?

— Nem, mert a szív öröme akkor száll a gyermek szívébe, amikor ágyacskájában alszik

és az édes apa fölötté szeliden csókolja homlokukon az édesanyját, aki örömtől sugárzó arccal csókolja meg gyermekei dobogó szívét.

— De, jó fiucska, — mondta kétségbeesetten a kalmár — én nem tudok vidám lenni, én nem tudok mosolyogni és esténként nem csókolom homlokukon gyermekeim édesanyját, mert nekem mindig aranyakat kell gyűjtenem.

— Ezért vagy boldogtalan, mert aranyaid rabja lettél.

— De a boldogságomért mind odaadnám őket.

— Tégy hát úgy! Gyere Kaparnaum városába és oszd ki őket a szegény emberek között, hogy enyhüljön szenvedésük.

A kalmár így is tett. Kaparnaum utcáin minden szegénynek kenyeret vett, a rongyosnak pedig ruhát. És mintha csoda történt volna. Az éhezők és rongyosak arca felvidult. Szomorú szemükben felcsillant a mosoly és szívükben megdobbant az öröm. Ahogy az ő arcuk derült, úgy derült a kalmáré, ahogy az ő szemük mosolygott, úgy mosolygott a kalmáré is és ahogy az ő szívükbe dobbant az öröm, úgy örvendett Nafthali szíve is.

Amikor elfogyott Nafthalinak minden aranya, akkor ezt mondta neki Jézuska:

— Most menj haza és meglásd, boldogság vár rád.

Ekkor elváltak. Jézuska haza indult Názáretbe és a kalmár Jeruzsálem felé vette útját. Alkonyatra hazaértek.

A kalmár gyermekei felvidultak, amikor meglátták édesapjuk derült arcát. Szemük úgy mosolygott, mint az édesapjuké. Vidáman feküdtek ágyacskáikba. Amikor az álom tarka szárnyaival szemükre szállott, megdobbant szívükben az öröm, mert édesapjuk homlokukon csókolta édesanyjukat és ő rózsás arccal lehetett örömet álmodó gyermekei szívébe.

Nafthaliék nagyon boldogok voltak. A kalmár pedig szent fogadalmat tett, hogy sohasem fog többé az aranyak élni, hanem édes kis családja örömét fogja munkálni minden erejével halála napjáig, mindörökké.

(Nagyszében)

Iffj. Pröbke Vilmos rajza.

Előleg az ebédből.

*Édös anyám, éhös vagyok, de nagyon,
Az ebédből egy kis kóstolót adjon!
Édös anyám, a jó Isten megáldja,
Ha tőlem a kóstolót nem sajnálja.*

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a felfedezésekről.)

Apa: Ha pár évszázaddal ezelőtt egy nagy tengerparti városban születesz, valószínűleg gyakran áldogáltál volna a kikötőben. Nézegetted volna a hajókat, amint mesés távolból megérkeznek, bámultad volna kirakodás közben az ismeretlen állatokat és növényeket, csodálkozva hallgattad volna a messze földről jövő, napbarnította tengerészek kalandjait. A te lelked megtelt volna vágyakozással, az enyém félelemmel; egy napon talán arra ébredtem volna, hogy kirepültél a nyílt tengerre ismeretlen világrészek felé.

Tamás: Én nem a befutó hajókat bámultam volna, hanem irigykedve néztem volna azok után, amelyek kifeszített vitorlával repülnek a világ más tájain. Ma is irigylem azoknak a sorsát, akik nekivágtak a végtelen tengernek. Nap-nap után új vidékek, új kalandok várták őket, sohasem tudták, mit hoz a holnap. Akkor szerettem volna élni, amikor még nem volt felfedezve a föld; akkor szerettem volna hajózni amikor még nem tudta a hajós, mi vár rá. Minden közeledő sziget új, váratlan, változatos képeket tartogatott a hajósoknak. Azt hiszem, Cook volt az a nagy tengerész, akinek még olyan időben jártak hajói a tengeren, amikor a tengerek nagy része nem volt átkutatva.

Apa: Cook egyike volt a legnagyobb felfedezőknél. Hosszu éveket töltött a tengeren. Körülhajózta többször a földet és rengeteg ismeretlen szigetet fedezett fel. Három igen hosszú utat tett meg. Utazása közben többet látott a tengeren, mint a szárazon. Előfordult, hogy száz napnál is többet hajózott egyfolytában. Hetekig hajóval sem találkozott. Ilyenkor a tengerészeknek az az érzésük lehetett, mintha egy elhagyott parányi szigeten tartózkodnának, elszakadva embertársaiktól. Míg mozog az ilyen sziget, nincs baj, de ha hirtelen odaülődik valamihez és megáll, akkor a hajósok borzadva gondolnak a halálra. Cooknak is megállt egyszer a hajója és megcsillant a hajófenékén a víz. A matrózok rohantak a szivattyukhoz, de nem tudták kiszivattyuzni a vizet. Beledobták a tengerbe minden súlyosabb tárgyat, hogy a víz felemelje a hajót. Még az ágyukat is eldobálták. Amikor emel-

kedni kezdett a hajó, lélekzetfojtva figyelték, emelkedik-e a víz a hajófenékben. Az ilyen percek igazán borzalmasak. Ha a víz emelkedik, a hajó el van veszve. Ilyenkor megbomlik a fegyelem, urrá lesz az életösztön. A hajósok kétségbeesetten rohannak a mentőcsónakok felé, mert tudják, hogy nem jut mindnyájuknak hely. Cooknak szerencséje volt: a korallzátony hegyes kiálló része beletört a hajófenékbe és mintegy beföldotta azt a részt, amelyet ütött.

Tamás: Ha Cook 100 napig is nyílt tengeren járt, nem szerezhette vizet.

Apa: Ilyenkor nem isznak friss vizet a hajósok; a hordókban van felhalmazott víz, nem valami kellemes és majdnem mindig betegséget okoz.

Tamás: Hogy fogadták a vademberek a fehéreket? Azokra a vademberekre vagyok kíváncsi, akik még sohasem láttak európaikat. Azt hiszem, ezek barátságosak voltak, hiszen az állatok sem félnek azokon a vidékeken, ahol ember még nem járt.

Apa: Néhol barátságosak voltak, néhol harciasak. Sok mindentől függ az ilyesmi. Első sorban vezetőktől, az illető népfaj vallásától, szokásaitól, természetétől. Cookot a legtöbb helyen barátságosan fogadták. De ő jól tudott bánni a vadakkal. Nem volt kegyetlen, nem hirtelenkedett, ajándékokat osztogatott. Összeütközése mégis volt. A legénység és a bennszülöttek különböző okokból összevesztek. Ezek a vadak olyanok voltak, mint a gyermekek. Ha valamit nagyon megkivántak, magukhoz vették. Európában ezt lopásnak hívják; én azonban nem akarom őket ilyen súlyos szóval megsérteni. Nemcsak az egyszerű emberek tették ezt meg, hanem a főnökök is gyakran letértek a becsület utjáról. Egy főnököt például rajta csíptek, hogy szegeket gyűjt; olyan szegeket, melyekhez nem volt joga nyulni. Ha nem egy nagy főnökről volna szó, azt mondanám, hogy lopott. Gyakran előfordult, hogy egy-egy kabát eltűnt a bennevalókkal együtt. Ez még nem lett volna nagy baj, hisz pótolhatták volna a raktárból, meg különben is meleg vidéken történt, de eltűntek finom, pő-

tolhatat'an mőszerék is. Cook ilyenkor meghivott vacsorára néhány elökelö embert és addig nem eresztette el öket, amig az elveszett tárgyak meg nem kerültek. Néha annyira erőszakoskodtak a vadak, hogy erősebb eszközöket kellett használni. Ilyenkor Cook közéjük lövetett, de majdnem mindig csak söréttel. Nem volt erőszakos és kegyetlen ember, mindig enyhe eljárást választott, amikor csak tehetett.

T a m á s : Sohasem került emberevők közé ?

A p a : Nagyon sok törzs emberevő volt. Gyakran látott tűzhe'yek körül embercsontokat. Ilyenkor azt mondták neki, hogy csak az ellenséget szokták megenni. Én azonban azt hiszem, hogy sóvárogva néztek rájuk is és sok vadembernek megtordult a fejében, vajjon van-e olyan iz'etes a fehér ember husa, mint a barna bőrű emberé. Nem lehet kellemes olyan emberek között sétálgatni, akik közbe-közbe egy-egy éles pillantást vetnek az ember combjára.

T a m á s : Hátha csak ellenségüket ették meg? Talán csak vallásos szertartás volt náluk az emberáldozat?

A p a : Ugy látom, nem hiszel nekem. El kell mondanom egy szomorú történetet, pedig el akartam hallgatni. Cooknak egyik utján két hajója volt. A hajók elsuhantak egymástól. A másik hajó kapitánya egy alkalommal vizért küldött a szárazra egy csapatot. A nagy melegben a vízholdók levetették kabátjukat és megtörtént, ami ilyenkor meg szokott történni: egy kabát eltűnt. Cook ezt barátságosan vagy ravaszsággal visszazerezte vo'na, de a csapat parancsnoka türelmetlen és erőszakos ember volt: lövetett. Löv-tett egészen addig, amig elfogyott a puskapor. Amikor a vadak észrevettek, hogy a puskától nem kell már félniök, körülvették a vízholdókat és egytől-egyig lemészárolták öket. A hajó kapitánya — rosszat sejtve — erős fegyveres csapatot küldött értük, de már szét voltak darabolva, husuk kosarakba

volt rakva, a vadak éppen pecsenyét akartak készíteni.

T a m á s : Milyen tengereken töltötte Cook a legtöbb időt?

A p a : Cook megfordult a világ valamennyi nagy tengeren, de legtöbbször Ausztrália körül. Az a vidék öelőtte nagyrészt ismeretlen volt.

T a m á s : Mikor halt meg Cook?

A p a : 1780-ban. Azt hittem, arra vagy kíváncsi, hogyan halt meg. Vagy azt hitted, hogy nagy utazások után, otthon érte a halál? Talán nem is tudott volna ez a nagy utazó csendben, nyugalomban otthon élni. A vadak ölték meg ö is. Éppen hajóra akart szállni, amikor ledöfték. Ma emlékoszlop hirdeti halálának helyén a nagy felfedező érdemeit.

(Budapest.)

**Vajjon mit hoz a Jézuska?
Ezen tűnödik Gizuska.**

Köhögésnél,
hurutnál csak a

SIROMALT

használ!

Biztosan használ, ize jó,
Patikában kapható.

Beszámoló a nyári vakációról.

— Kilencedik közlemény. —

Kedves Nagyapó!

Az iskolai év vége felé minden erőmet összeszedtem, hogy jó értesítőm legyen. Végre elérkezett a nagy nap, az értesítőt kikaptam, mely elég jó volt, s ezért tatámtól egy biciklit kaptam. Nagyon örültem ennek, mert már tudtam kerékpározni. Junius hónapban kerékpároztam, könyvet kötöttem és tettem egy pár kirándulást a Sukra, a Királyköre, a Pojánába, a Salamonköre és a Rakodóba.

Nem tudom, Elek Nagyapó hallott-e a Bibliakőrrel valamit? A Bibliakőrök el vannak terjedve az egész Erdélyben és e körnek az a célja, hogy nevelje az erdélyi ifjúságot. Ilyen Bibliakör van itt, Brassóban is és e körnek én is tagja vagyok. Az egész évben készült a Bibliakör a II. nyári konferenciára, mely Magyarán volt. Végre elérkezett július 11-ike és e napon felültem a Bibliakőrrel a vonatra, mely vitt a konferenciára. A vonatra délután 3 óra körül ültem fel és éjjel fél 2 órára értem Magyaróra. Az utazás nagyon gyönyörű volt, mert az ablakon át gyönyörködtem a táj változatos szépségében. A konferencia két hétig tartott és így alkalmam volt megismerkedni a kis községgel, melynek lakossága körülbelül 2000 főnyi. Magyaró völgyben fekszik, benne kanyarog a Maros. A lakosság földműveléssel és favágással foglalkozik. A nép magyar és román.

Reggel korán mindig kiszaladtam a Maros partjára gyönyörködni a tutajok szépségében, melyek nagy lassúsággal haladtak tovább. E tutajok úgy jönnek létre, hogy az emberek azt a fát, melyet az erdőn levágnak, összeerősítik tutajjává és eladás végett a vizen viszik a nagy városokba. Nagyon sokszor szerencsétlenül járnak, mert ott, ahol a Maros összeszűkül, rendszeren örvényes és ezért a tutajt neki csapja a víz a sziklának és akkor a tutaj szétmegy s nagy kára van a gazdának.

A konferencián mindennap kimentem a Marosba fürödni. Ezenkívül más élvezetem nem volt, mert el voltam foglalva a konferencián megbeszélte kérdésekkel. Csakhamar eltelt a hét és így a diák-konferenciának is vége szakadt, Magyaróról elmentünk Szovátára. Szováta fürdő Magyarótól 12 km.-re fekszik. Itt két napot

töltöttem Szováta mesés helyen fekszik, mert magába foglalja a Medve-, Magyarói és a Vöröstót. És ami a gyönyörűséget emeli, az a Söhegy. E hegy a Vöröstó mellett emelkedik 50 méter magasságra. Messziről úgy tűnik fel, mintha üveghegy volna. Elképzeltem, hogy századokkal ezelőtt több száz méter volt e sóhegy és most milyen kicsike lett. És évtizeek múlva e sóhegy el fog tűnni és helyében egy mély lyuk lesz és pedig azért, mert az embe-
reknek a sóra szükségük van és ki fogják bányászni.

A sóhegyen kívül még gyönyörű a Medvetó. Ennek a tónak az a jó tulajdonsága van, hogy meleg és az ize sós. Minél lejjebb megyünk a vízben annál melegebb a víz. Azt hallottam, hogy ha egy tojást zsinagra kötve leeresztenek a vízbe jó mélyen, megfő. Azután érdeklődtem a tó mélysége felől és azt mondták, hogy a mélységét nem lehet megmérni, mert nincs fenéke, azaz tengerszem. Körülbelül 500 méterre a Medvetótól fekszik a Magyaróitó. E tónak is épp olyan tulajdonságai vannak, mint a Medvetónak, vagyis, ez is meleg. Én úgy hiszem, hogy e két tó a föld alatt összekötésben van egymással.

E két nap hamar eltelt és így a kirándulás boldog emlékével hazatértem. Itthon csak két hétig maradtam, ekkor elmentem nagymamáékhoz Magyaróra (Háromszékmegye). Itt két hétig voltam. Nagytatának van két szép csikója, s így alkalmam volt megtanulni a lovaglást. Minden reggel kilovagoltam az erdőbe vagy a mezőre. Gyönyörködtem a táj szépségében hallgattam a madarak énekét, ami az embernek kedvet ad a munkához. E két hét eltelt, ott kellett hagynom a szép virágos erdőt, mezőt, hegyet, folyót és amit legjobban sajnáltam, ott kellett hagyni a lovakat. Többet nem gyönyörködhettem a madarak szép, elmélázó énekében. Most itthon vagyok, végig gondolom a vakációnak az örömeit, multságait. Elnézve a szívem, ha rá gondolok a vakációra. És most mintha trombitálnak a fülemben: *Bizzál Istenben és ha tőle kérsz erőt a munkára, akkor szorgalmad által megint szerezhetsz magadnak boldog vakációt!*

Ismeretlen Cimborám! Ime, leirtam röviden, hogy mivel töltöttem a vakációt. Fogadjatok szeretettel e kis művet olyan barátotoktól, aki nem ismer titeket, de azért szeret.

(Brassó.)

Márkos Ferenc.

* * *

Kedves Elek Nagyapó!

Én is megpróbálom leírni, hogy mivel töltöttem el a nagy vakációt.

Nálunk a nagy jégverés után volt sok szép meleg idő, azért sokat jártunk fürödni a patakba. Mi igen szép helyen fürdünk. Ahogy kiérünk a faluból, Drág felé jobbra van a drági rét. Ezt azért nevezik drági rétnak, mert egész a Drágig tart. Ott mindjárt az elején lementünk a patakhoz, amely mélyen ásta medrét és a partjai palából vannak. Az egyik partja 8 méter magas és csupa homok, a tetején egy szép kis erdő van, ahol tavasszal sok ibolya terem. A másik part a réthez tartozik. Itt nagy sziklák vannak a vízben, sebesen folyik a víz és van egy kis vízesés is. Itt szoktunk délután fürödni. Fürdés után felmegyünk az erdőbe és ott ülünk szürkületig, nézve a túloldalon levő aratást.

Két nagy hegy közt van egy kis síkság, az be van vetve búzával, itt arattak. Igen szép volt, amikor a piros szoknyás leányok énekszó mellett arattak. Olyanok voltak messziről, mint valami nagy pipacsok.

Voltunk egyszer kirándu'áson erdőbe, messze, igen messze, még pedig gyalog, hogy annál nagyszerűbb legyen. Reggel 8 órakor indultunk el: a nővérem, egy barátnőm, a cselédünk, egy román fiú, Vaszil és a Fertő kutyám. Hosszu és fárasztó gyaloglás után, felkanyarodtunk egy már learatott búzatablán, amely tele volt szarkaláb virággal. Végre egy völgybe értünk, ahol volt egy jó forrás, egy nagy csorda bívaj és tehén. Szuszogva és izadva letelepedtünk pihenni a kút melé. A pásztorok kérdezték, hogy mit dolgoztunk, hogy úgy ki vagyunk fáradva. Mondtuk, hogy ide jöttünk és a kosarakat cipeltük. Azt mondták, hogy az nem dolog. Akkor én vizet akartam huzni és a kondért beleejtettem a vízbe. Ők voltak olyan szivesek és nagy kacagások közt kihuzták. Én hálából adtam mindeniknek egy cső kukoricát. Azután felszedelőzködtünk és tovább indultunk fel a hegyre.

Később gyönyörű helyre értünk: ritkák, de óriások voltak a fák és szép kurta fű tele boglárkával. Itt telepedtünk le és fát gyűjtöttünk. Akkor láttuk, hogy rossz helyre mentünk, mert később oda fog jönni a csorda. Nővérem és én elmentünk jobb helyet keresni. Kaptunk is. Visszajöttünk és most már kocsi-uton mentünk új helyünkre. Ott hamarosan tüzet gyújtottunk és én hozzáálltam a gulyásleves csinálásához. Közbe észrevettük, hogy elveszett a vasláb, amire a fazekat kell a tűzhöz tenni. Nővérem és Vaszil keresésére indultak és meg is kapták. Akkor jöttek a pásztorok is beszélgetni. Amikor látták, hogy kint főzünk, azt mondták: »Nem tudjuk, milyenek maguk, hogy ide jönnek enni«. Később elmentek, ebéd felé újból visszajöttek. Az én főztem nagyszerű volt. Adtunk nekik is, megették, megköszönték és mondták: »No, most tudjuk, milyen az uri étel« — és megint elmentek.

Én a Fertővel mentem sétálni. Séta közben kaptam sok ibolyát és egy szem piros epret. Amikor az erdő tulsó oldalára értem, láttam Drág falut. Délután megint visszajöttek a pásztorok, hoztak egy csomó kukoricát, nekünk is adtak négyet-négyet. Később süttöttünk szalonnát és hust. Mialatt nővérem süttött, mi kávéztunk és játszottunk. Vaszilt meg kellett verni, folyton rosszkodott. Azután összeverekedtünk és visitva meg kacagva futkaroztunk és hogy a zaj meg a zürzavar nagyobb legyen, Fertő mindig utánunk futott és ugatott rémesen. Azután felszedelőzködtünk és elindultunk haza, a kút felé. A kút előtt nagy sár volt, Vaszil derékig belemászott, s amikor benne volt, megfordult és mondta:

— Buba, hozod a lábat? (A vaslábát értette.)

Aztán kihuztuk. Hazamenet a réten virágot szedtünk.

Sötét este lett, mire hazaértünk.

(Hidalmás)

Páska Judit.

* * *

Édes Elek Nagyapó!

Kedves felhívására én is leirom, hogy mivel töltöttem el a nyári vakációt.

Én nem voltam olyan szép, vadregényes helyeken, mint sok olvasótársam. A vakációm elején a hétköznapok mind lassu egyformasággal teltek el, mégpedig a következőképpen: Délelőtt segittem a konyhában anyukának és

szobákat takarítottam ki, délután pedig, amikor a konyhát rendbehoztam, kézimunkáztam estig, este pedig vacsora után olvas'am valami szép és tanulságos könyvből. Tehát a hétköznapjaim ilyenformán teltek el.

A hétköznapok után következik a vasárnap és csak ez hozott egy kis változást. Délelőtt elmentem a templomba, mert az emberek oda szoktak járni, gondoljaik közt enyhületet várni, délután pedig elmentem valamelyik barátnőmmel sétálni. Ha rossz idő volt, akkor olvastam az új Cimborából, vagy pedig irtam, rajzoltam.

Néha kirándultunk a közeli erdőbe és e kirándulások egyikét fogom most leírni. Egy vasárnap délután elindultunk az erdőbe. A nap forrón sütött, de mi nem bántuk és csak arra gondoltunk, hogy milyen jó lesz majd a hűs lombok alatt megpihenni. Amikor kiértünk az erdőbe, lepihentünk a zöld pázsiton és gyönyörködöttünk a madárcák énekében és a természetben. Itt az erdőben el kellett mondani a nagy költővel, Petőfivel:

Ó, természet! Ó, dicső természet!

Mely nyelv merne versenyezni véled?

Pihenés után tovább mentünk és amikor kiértünk az erdő tulsó szélére, ott száraz galyat hordtunk össze és tüzet raktunk, nyárson szalonnát süttünk. Azt mondják, hogy ez ősi szokás a kirándulásokon. Uzsonna után előadtuk a »Bujdosó babák« című szindarabot. Még sokáig játszottunk az erdőben és a fák kiálló ágain hintáztunk. A fák leveleiből kis füzereket csináltunk a fejünkre és így indultunk hazafelé. És mikor otthon lefeküdtünk, olyan jól esett az alvás.

Itt Tasnádon sok kendert termelnek. A mi szomszédunk is termelt kendert és áztatni Krasznacégénybe vitte és én is elmentem az ott lakó rokonokhoz, mert ott apukának egy testvérhuga lakik és hozzamentem látogatába. Augusztus 24-én hajnali 3 órakor indultunk utnak. Utunk szomorufüzes falukon vezetett keresztül, míg végre oda értünk reggel 8 órakor. Tíz órakor kimentünk a Kraszna-patakhoz és néztük és nézték velünk mások is a szépen és lassan csobogó habokat. A felnőttek és gyermekek mind ott voltak a faluból és áztatták a kendert, vagy pedig vetették ki a vízből. Én két napig voltam Cégényben és akkor elmentem a szomszéd faluba, Mihályfalvára. Itt apukának egy öccse lakik és van nekik két kis

leánykájuk. Amikor oda men'em, nemsokára nagy vihar lett és lecsapott a villám egy házba. A vizipuskát is odavitték, de csak nem tudták eloltani a tüzet. Mihályfalván három napig voltam, aztán kikisértek az állomáshoz és a vonattal jöttem hazafelé. Itthon már megkezdődött a szilvaszedés és a szilvát kosarakba szedtük és este megmagváltuk. Másnap megkezdődött a lekvárfőzés és az aszalás.

Eddig tart az én beszámoló'm. És most kérdem nagyapót, hogy jól töltöttem e el a nyarat? (Jól, Margitka, jól. Nagyapó.)

(Tasnád.)

Kiss Margitka

* * *

Kedves Elek Nagyapó!

Egy szerdai napon, igen jó kedvűen mentem haza a vizsgáról. Hogy is ne örvendtem volna! Hisz ez a nap július 1. volt és ekkor végződtek a vizsgák. Azonkívül tudtam, hogy néhány nap múlva el fogunk utazni fürdőre, mégpedig autóbusszon. Eljött a nagy nap. Reggel 6 órakor indult az autó. A korán kelés szörnyen tetszett nekem. Bent vagyunk az autóbusszban. Indul, Elek Nagyapó! Azt az érzést, azt az élvezetet nem tudom elfelejteni. Most, ahogy visszagondolok arra, ujjongani, repülni szeretnék.

Este 6 órakor megérkeztünk. Pár nap múlva megbarátkoztam néhány kolozsvári fiúval, akikkel voltam néhányszor tenniszezni, de nagyon ügyetlen voltam. Emiatt a fiúk sokat veszekedtek ve'em. Egy napon Évi hugom beteg lett. Azt hittük, hogy gyomorrontás. Orvost hívtunk. Az orvos megvizsgálta és azt mondta: — Rögtön bevinni Kolozsvárra. Vakbél irritációja van.

Borzasztóan megijedtem, mikor ezeket a szavakat hallottam. Ez volt délután hat órakor. Rögtön összepakkoltunk és éjjel kimentünk kocsin az állomásra. Ott aztán egy kellemetlen esetünk volt. Tessék meghallgatni: Kint vagyunk az állomásnál. A kocsis bevitte a koffert a váró-szobába, aztán felült a kocsira és hazament. Ott voltunk egyedül anyám, Évi és én. Mindenki alszik, nincs jegyünk. A vonat két percet szokott állani. Ki tegye fel a koffert? Egy óráig kellett a vonat érkezéséig várni. Egy örökkévalóság. Végre kigyult egy lámpa a szomszéd szobában. Borzasztó öröm. Bekiáltok: — Keljen fel kérem és adjon jegyet!

Aztán minden gyorsan ment. Az állomásfőnök felkelt, odaült a pénztárhoz és elővette a jegyeket. Ekkor dübörgés hallatszott. Kinéztem az ajtón: beérkezett a vonat. No, most volt csak rémület! Hisz' amig mi megváltjuk a jegyet, addig a vonat elmegy! Egykettőre megvolt a jegy. Siettünk a vonathoz. Elsőnek én ugrottam fel. Abban a pillanatban elindult a vonat és anyám meg Éva lent voltak. Rémesen megijedtem. No, de, hál' Istennek, nem történt semmi baj. Gyorsan felszálltak anyámék is. Pár perc múlva már robogott a vonat. Nagyon kényelmesen utaztunk.

Reggel fél 8-kor megérkeztünk Kolozsvárra. Az Erzsébet-Mária szanatóriumba mentünk. Évit még aznap délben megoperálták. Én, szerentsére, egész idő alatt aludtam. Akkor ébredtem fel, amikor visszahozták a műtőteremből és jajgatott, hogy fáj. Kolozsvárt elég lassan telt az idő. Azonban volt ott egy pompás mulatságom. Tudniillik ott autobusz-járat van és én mindennap kimentem a főtérre autobusszal.

Láttam a szép Mátyás templomot, a Mátyás szobrot és a házat, aho! Mátyás király született. Egy nappal azután, hogy Évit megoperálták, megjött apám borzasztó izgatottan, hogy vajjon mi van Évivel. Amikor meglátta Évit, teljesen meggyugodott. Csak egy napot ült Kolozsvárt, aztán elutazott. Nagyon unatkoztam volna Kolozsvárt, ha nem rajzoltam volna. Így azonban csak eltelt valahogy az idő.

Kilenc hosszú napot ültünk ottan. Végre azonban e'jött a tizedik nap reggele. Akkor Dévára utaztunk rokon látogatásra. Lakik ott egy unokatestvérem: Szeres György. Nagyon örvendtünk egymásnak, mégis mindig verekedtünk. Ne tessék megijedni, nem komolyból verekedtünk, hanem tréfából! Amikor Déváról elutaztunk haza, Vásárhelyre, nagyon sirtam hogy ott kell hagyjam azokat a kedves rokonokat.

(Marosvásárhely)

Lázár Róbert.

A nadrágzseb.

— Ördög vigye el magát mondta egy úr a szabónak — olyan magasra varrta a nadrágzsebemet, hogy ha bele akarok nyulni, mindig egy székre kell felállnom!

(Csikszereda)

Czirják Ilonka.

*A kicsi Jucika szivrepesve várja:
A babának lesz-e karácsonykor párja.*

Nem illik minden a Palkó nyakára.

Mátyás király Kinizsi Pált egy igen veszelyes ügyben követségbe akarta küldeni a törökhöz. El kellett rá készülni, hogy a törökök a követnek fejét is leüthetik. Hogy Kinizsi nagyobb kedvvel menjen, azt fogadta neki Mátyás, hogy ha a török az ő fejét le ta'álná üttetni, ő maga sem áll addig, míg helyette harmincezer török fejét le nem vágatja.

— Ugy ám! — szolt Kinizsi — csakhogy a harmincezer fej közül egy sem illik úgy a Palkó nyakára, mint az enyém.

(Bánffyhungyad)

Veres József.

Elek nagyapó Kis Krónikája

— Beszámoló a könyveimről. —

Mint ahogy ti beszámoltok a nyári vakációról, én is beszámolok nektek egy sereg könyvről, melyeknek egy részét ebben az esztendőben irtam, más részét évekkal ezelőtt, s most új kiadásban jelentek meg. S van sereg könyv, melyeket mások irtak, de az én szerkesztésemben kerülnek ki a könyvpiacra.

Kezdem azzal a könyvvel, amely egy régi kívánságotok teljesülése. Ez az **Erdélyi gyermekszínház**, mely körülbelül 20 színművet, magán- és páros jelenetet tartalmaz. Most már könnyen rendezhettek színelőadásokat: együtt vannak, egy könyvben, a legjobb gyermekszínművek. A *Minerva* adta ki Kolozsvárt e könyvet, s ára 25 leu. Ugy szintén a *Minerva* adta ki a **Magyarok története** c. könyvemét is, melyet az erdélyi nép és az ifjuság számára irtam. Ennek is 25 leu az ára. Körülbelül 200 oldal mind a két könyv.

Szintén karácsony előtt jelent és jelen meg tíz kis könyvecske Az én könyvtáram cím alatt, az én szerkesztésemben Nagyváradon, a Rigler József Ede cég bizományában. Csupa kedves ismerősökkel találkoztok a kis könyvecskékben, nevezetesen Elek nagyapón kívül a következők irták e könyvecskéket: R. Berde Mária, P. Gulácsy Irén, Csürös Emilia, Szondy György, Lengyel Miklós, Baloghné Molnár Mária, Gulyás Károly, F. Vadnai Hermin, Dánielné Lengyel Laura. Mindössze 5 leu egy-egy könyvecske ára s minden könyvkereskedésben megszerezhető.

Bizonytal érdekelni fog, hogy Elek nagyapónak Budapestről is több új könyve jött be és jön be Erdélybe, nevezetesen: **Csili-Csali-Csalavári csalafintaságai** (a nagy Goethe verses meséje nyomán), **Ezeregyéjszaka meséi**, **Csodafa** (Jaschik Álmos színes képeivel), **Mesék Jucikáról**, s ezenkívül több régi könyve új kiadásban. Amint láthatjátok, nagyapó nem lustálkodott: ebben az esztendőben, a Cimbora szerkesztése mellett, öt magairta új könyvvel ajándékozta meg a gyermekvilágot s tizenegy maga szerkesztette könyvvel, a régibb könyvek új kiadását nem számítva. S talán érdekelni fog titeket, hogy nagyapó ez évben megjelent régi és új könyvei kereken 200 nyomtatott ívet tesznek ki. Egy iv 16 o'ldal: számitsátok ki, hány oldal könyv jelent meg tőle. Aztán, ha kiszámítottátok,

látni fogjátok azt is, hogy az *idő helyes beosztásával*, — amire oly sokszor figyelmeztettek titeket — mi rengeteg munkát végezhet egy olyan öreg ember is, amilyen nagyapóka.

Beszámolván é magam könyveiről, felhívom figyelmeteket egy kedves írótok könyvére: Lengyel Miklósnak, a »Tam is érdeklődik« írójának könyve ez. Ez is Budapesten jelent meg s Tam is régibb érdeklődéseit tartalmazza Mühlbeck Károly pompás rajzaival s szintén kapható az erdélyi könyves boltokban.

(Kisbácson).

T É L.

Írta: VADNAY DEZSŐ.

*Levél zörren a fák alatt,
Lombos tájunk árván maradt.
Szár az ágon egy-egy levél,
Kertünk felől közél a tél,
Egyre siet, s már itt szalad
Valahol az ablak alatt . . .*

*Levél zörren a fák alatt,
Szél cibálja az ágakat,
Erre-arra dülöngeli,
Lefördelni mégse meri.
Táncol a hó, táncolva hull,
S a szél rája bus nótát fuj.*

*Levél zürren a fák alatt,
Sirafjuk a meleg nyarat.
Szép a tél is, de szebb a nyár,
Körülöftünk dalos madár.
Dalos madár vigasztalga:
Soká ez így nem maradhat.*

(Budapest)

AZ IDEÁLIS
HASHAJTÓ
A
PURGEN
(PURGÓ)
KAPHATÓ

MIINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN

Elek nagyapó üzeni:

Dési unoka aláírás nélkül küldötte be a 40—44. számok megfejtését s azt írja levelében: rég nem irt, mert sok a tanulivalója, továbbá meghalt egyik kicsi testvére nyolc éves korában, Jancsika már két éves s termeli a nadselü gondolatokat, mint Öcsike. Ő már második polgárista, nagyon szereli a Cimborát s Elek nagyapó meséit. Melinda negyedik polgárista s már kinőtt a Cimborából, de anyuka és tatuka, mint örömmel látom, nem nőttek ki, ők még olvassák a Cimborát. Szóval, az én névtelen kedves unokám mindent megírt nekem szépen, alaposan, csupán egyről feledkezett meg: a nevről. Ugy-e, azzal is megismertetsz a következő levedben? — **Ruff György, Tasnád.** Ha élne is nagyapád, akkor is bátran szólíthatnál nagyapónak, szóval örömmel lállak unokáim seregében. Örvendek, hogy a hatodik osztályról a vizsgát sikeresen letetted, két könyvet és száz leut kaptál jutalmul. A papi intézelbe készülsz, ahová most azért nem vettek fel, mert sokan vannak. Mindenesetre jó lesz felhasználnod ezt az esztendő is, lehetőleg olvassál minél több jó könyvet, írjál nekem szorgalmasan leveleket s általában gyakorold magadát a fogalmazásban. Levelednek a Cimborára vonatkozó részét továbbítottam a kiadóhivatalnak. — **Babcsák Anna, Beiflen.** A hatodik elemibe jársz, az öcséd meg az első elemibe s így remélhetően, tőle is nemsokára kapok levelet. Nemsokára meg fog j lenni az én szerkesztésemben és a Minerva kiadásában (Kolozsvár, sir. Baron L. Pop 5.) egy Erdélyi gyermekszínház című könyv, amelyben karácsonyi színjátékok is lesznek. Ebből a könyvből majd válogathatsz. Az áta, gondolom, 25—30 leu lez. — **Homm Gusztáv.** Sok minden jól kívánsz nekem s érzem, hogy szívedből fakadnak ezek a jó kívánságok de szeretném azt tudni, honnan jött a leved, melyik városból vagy faluból? Köszönöm, hogy rajzban is megismertettél a csuszka nevű madárral, amelyik fejjel lefelé repül. Holtig tanul a jó pap. — **Horváth Józsika, Székelykeresztur.** Ha már egy éve vagy előfizelője a Cimborának, valóban, ideje, hogy levelet írjál nagyapónak. Én, természetesen, szeretettel lállak téged is, Lacika öcsédet is unokáim seregében. Irod, hogy szeretl volna kimenni az állomásra, amikor én a Vénziákok találkozójára Udvarhelyre mentem, de ebben az eső megakadályozott. És megismertél volna bizonyosan a Cimborában megjelent arcképem után. Hát bizony, hiába fáradtl volna ki az állomásra, mert én akkor autón mentem Udvarhelyre, de azért találkozhattál volna velem, hiszen ott voltam csaknem két napig. De hát remélhetően, lesz még alkalom a találkozásra. A pontrejtvényed jó s egyben megnyugtathatlak afelől, hogy bár nagyon sok

levelet kell elolvasnom, irhatsz azért bármilyen hosszú levelet, mert én szívesen elolvasom. — **Kiss Iduska, Szék.** Rég nem irtál, de annak sok oka van. Többek közt az is, hogy most egyedül kell írnod a levelet, mert Irmuska nővéred már Désen jár az első polgáriba. Szóval, most egyedül kell írnod, de ez nem baj, mert így szokod meg az önállóságot. Remélem, te is olyan jó tanuló vagy, mint Irmuska, aki mindennap dicséretet kap ugy a tantárgyakból, mint a kézimunkából. Mondanom sem kell, veletek örvendek, hogy Isten meghallgatta imádságokat és megtaitotta nektek édesapátokat. Örvendek, hogy egészen meggyógyult édesapád s köszönöm kérdésedet, ezidő szerint nekem sincs okom panaszra. — **Dámos Irénke, Gyergyószentmiklós.** Csak most tudtal magadat rászáni az írásra, bár a Cimborá már több éve jár neked. Örömmel látom leveleiből, hogy Gyergyószentmiklóson nagyon sok leánynak jár a Cimborá és szeretnétek, ha nagyapó odamenne. Voltam én már Gyergyószentmiklóson, ezelőtt ugy 14 esztendővel s elhiheted nekem, hogy épp oly szívesen elmennék oda is újra, mint bármely nagy városba, mert tudom én azt jól, hogy ti is éppen ugy szerettek, mint a nagyvárosi gyermekek. Ha egyszer előadnátok a Többsincs királyfit, mint ahogy már több helyen előadták növendék fiuk és leányok, szívesen odarándulnék egy ilyen alkalomra, de csak tavasszal, vagy ősszel Téten már nekem való az utazás. Hogy annyira szereted Gyergyószentmiklóst, ezt nem csodálom, mert gyönyörű szép a vidéke s ami szintén fontos, amint leveledből látom, sok jó barátod van, tehát jól telik az idő. — **Schwarz Ferenc, Tasnád.** Tudom, tudom, sok, igen sok a tanulivalód, mind ezzel mentitek magatokat azért, hogy ritkán irtok. De én újra meg újra ismétlem, hogy a levélírás igen fontos kiegészítője az iskolai tanulásnak s helyes beosztással jut idő a levélírásra is, kell, hogy jusson. A kiadó bácsi, ha van belőlük fölösleges pótolja a 29., 34. számokat. — **Mogorán Pál, Medgyes.** A jó kívánság sohasem késő s bár rég elmúlt születésnapom és névnapom, jól esett, hogy nemcsak rajzban, de valóságban is virágot mellékeltél a levedhez. Szép a kívánságod is. Azt kívánod, hogy sok mesés könyvet írjak és ahány virág van a ti kis kertetekben, annak mind szárnya nőjön és a ti kedves nagyapókátok ölébe szálljon. — **Szász László, Nagyvárad.** Megkaptam mind a két levedet s így már tudom, hogy hol kell az első leved. Örvendek, hogy oly nagyon tetszik neked a Cimborá s hiszem, hogy hűséges olvasó és levélíró leszel. A számrejtvény szerkesztéséről nemrégiben közöltem egy magyarázó cikkel, abból megtanulhatod a szerkesztés módját. A szívalomrejtvény készítésére magadól is rájössz, ha egy ilyen rejtvényt figyelmesen megnézel. — **Stern Endre,**

Szilágyosomlyó. Ötödik éve, hogy román iskolába jársz, arra kérsz hát, hogy ne vegyem rossz néven a hibákat. Megnyugtalhatlak afelől, hogy igen kevés helyesírás hibát találtam a leveledben, de természetesen, kívánatos, hogy ha még oly sok is a tanulnivalód, lehetőleg szorgalmasan írd nekem. A rejtvényed sorra kerül. —

Rein Gyula, Dicsőszentmárton. A tanulás mellett a legkedvesebb foglalkozásod a rejtvények megfejtése s ki sem mondhatod milyen jól esik tanulás után a Cimbora olvasása. Azt kívánod, hogy hizzon oly vastagra a Cimbora, mint az olvasókönyved. Ezt én is szeretném s hiszem is, ha nem is hizik olyan vastagra, de lassan-lassan bővülni fog a tartalma. — **Labud Anfi és Józsi, Gyulafehérvár.** Jól tudom, hogy ti szívesen irtok nekem, amikor csak írhattok s ha magatok ejtettétek volna is a tintafoltot a levélre s nem három éves kis öcsétek, megbocsátanám, mert ilyen baleset mással is megeshet, többek között nagyapókéval is, pedig ő már meglehetősen régen volt három éves. — **Jakó Zsigmond, Ágostmajor, Biharmegye.** Hogy vannak-e bekötött Cimbora-példányok, arról a kiadóba írt fog értesíteni. Örvendek, hogy nemcsak te vagy jól, de apuka és anyuka is. Jól vagyok én is s nem lehetetlen, hogy december közepe táján, amikor Pestre megyek, egy-két napra kiszállok Nagyváradon. Öcsike a nagyapó unokája s amint láthatod, újra termeli a nadselű gondolatokat. — **Hammer Malvin, Petrozsény.** Örvendek, hogy már jól vagy s ezután szorgalmasan fogsz írni. Ha gyenge a szemed, szokjál le a ceruával való írásról. Egyébként ha úgy is szemorvoshoz készülsz, az majd e tekintetben is ellát jótanácsal. — **Weitzner Dávid.** Hát csak írjál mennél gyakrabban, mégpedig gondosan, szép lassan, jó nagy betűkkel, mert így javul meg az írásod. Következő leveledben ne feleddkezzél meg arról: hol és mikor kelt a leveled. — **Nemes Béla és Zoli, Székelyudvarhely.** Örvendek, hogy messze Máramaroszigettől jól érzitek magatokat az öreg kollégiumban, amelynek tíz évig volt növendéke nagyapó. (Az ő idejében ugyanis négy elemi osztály volt a gimn. osztályok alatt.) Szívből kívánom nektek, hogy majdan oly kedves emlékek kössenek a kollégiumhoz, mint amily kedvesek kötnek engem. — **Varga Évike.** Tudom, hol lakol, de nem írom a neved után, mert megfeledekzeztél a keltezésről. Máskülömben az írásoddal minden tekintetben meg vagyok elégedve s jól esik olvasnom, hogy könyveim közül különösen szereted a Két gazdag ifjú történetét, Uzoni Margitot és Katalint. Magam is úgy érzem, hogy ezek a jobb könyveim közé tartoznak. — **Virsik Elemér, Malacka.** A te leveled bizonyosan érdekelné fogja a nem csehszlovákiai unokákat, közlöm tehát egy részét: „Mivel Malackán nincsen gimnázium, mindennap beutazom Pozsonyba Géza bátyámmal, aki már ötödista. Hétfőn, kedden és szerdán öt órakor kelünk fel, mert halkan indul a vonatunk: az ut Pozsonyig öt negyed óra. Az iskolában van hat 45 perces óránk, délután három óra tájban ismét otthon vagyunk Malackán. Ekkor megebédelünk, aztán késő estig tanulunk, én sokszor tízig, Géza pedig éjjelig is. Apuka minden reggel elkísér az állomásra. Csütörtök, péntek és szombat már tovább alhatunk, mert csak délután van tanítás és a vonatunk 11 óra tájban indul. Este félnyolckor jövünk haza. Szüleink meg Mária mindig kijönnek elénk a vonathoz. Ez a különös tanítási beosztás azért van, mert a pozsonyi evangélikus liceumot álamosították és most állami német reál-gimnázium a neve, melynek mi magyar párhuzamos osztályait látogatjuk. Bizony, kedves nagyapó, igen el vagyok foglalva és alig jut idő arra, hogy a sok nominatívus, datívus, stb. miatt néhány nadselű gondolatot elolvassak. De azért mindennap szeretettel gondolok nagyapóra.” Leközölvén levelednek közérdekű részét, arcképedet, mely csudálatosan hasonlít Mária nővéred arcképéhez, kedves emléktárgyaim közé helyeztem s meghatalomlan köszönöm, hogy elsőnek kívánsz boldog karácsonyt, nehogy valamelyik kislány megelőzőn, mert nálatok nem jelent az szerencsét, ha lány az első a szerencsekívánattal... No, ezt sem tudtam, de hát hollig tanul a jó pap. Öcsike bizonyonnyal, igen szívesen levelezne veled, fog is majd, de mostanában sokat gyöngékedel, sokat kell pótolnia az iskolában, tehát maradjon egy kissé későbbre a levelezés. Rejtvényeid sorra kerülnek. Tolmácsold az egész családnak meleg üdvözléteket. — **Szentpéry Elemér, Szilágyosomlyó.** A legszorvasalmasabb levélíróim közé tartoznak a Szentpéry testvérek s igazán örvendek, hogy leveled közelebből megismertem engem a családoddal. Apukád állami tanító, faluról jött be Szilágyosomlyóra, te talán az utolsó évedet végzed a gimnáziumban, mert lehet, hogy Csehszlovákiába fogsz menni, mechanikus inasnak. Barna öcséd a második gimnáziumba jár, ő róla még nincs szó, hogy mi is lesz majd. Éppen így van Gyuszi öcséd is. Milus, a legnagyobbik, az ötödik tanítónőképzőbe jár. Hát bizony, szép nagy család s látva-látom apukádnak a nagy gondját, de látom az örömet is, mert valamennyien jól tanultok. Ha te Csehszlovákiába mégy, jegyezd meg a nevével Virsik Elemérnek, akinek az előző üzenet szól, hátha a sors összehoz vele s mindkettőtökre hasznos barátság szövődik annak alapján, hogy a Cimbora olvasói voltatok. Rejtvényeitek sorra kerülnek, a te versedről pedig csak annyit, hogy reménykeltő szárnypróbálgatás s a harmadik versszak utolsó két sora, könnyet csalt nagyapó szemébe. Édes jó apádnak tolmácsold meleg üdvözléteket.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyezszerre, a megfejtést követő hónap végén közölöm!

A megfejtések beküldésének határidele a hónap 10-ik napja.

Keresztszó-rejtvény.

— Beküldte: WOLF MÁRTA. —

	1	13	14	16	
11		2			18
3	12				4
5				6	
7			15		8
		9		17	
	10				

vízszintesen :

1 Édesség	11 Felyesszük, ha fázunk
2 Állat, mely hátrafelé mrgy	12 Szép, ha a haj ilyen
3 A jószívű teszi	13 Aki parancsol
4 Sok van az erdőben	17 Bizalmas köszöntés
5 Ilyen, aki nem vig	4 A vas is, réz is az
6 Szép, mikor virágos	18 Kisebb a folyónál
7 A földműves teszi	14 A haszonnak ellentéte
8 Ha elmúlik, v szsa nem jön	9 Állat
9 Madárfogó	15 Vágunk vele
10 Piacra járnak vele	16 Minden tettnek van

függőlegesen :

Pontrejtvény.

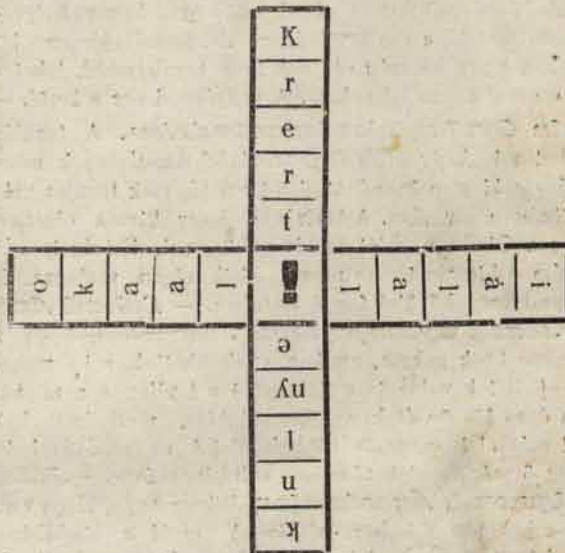
— Beküldte: BRÓDY TAMÁS és MARGIT. —

- Betű.
 Rag.
 Menyasszony más neve.
 Lány fa neme.
 Minden művelt országnak van.

Minden pont helyébe egy betű irandó. A függőlegesen egymás alatt levő pontok helyén levő betűk egyformák.

Szélmalomrejtvény.

— B küldte: PÉTEREY EMIKE. —

Laptulajdonos: Szabadsajtó-könyvnyomda és Laptkiadó rt
 Felelős szerkesztő: Dénes Sándor

AZ ÉN KÖNYVTÁRAM

cimmal egy igen csinos kiállítású mesekönyv-sorozat megjelenéséről adunk hírt, amely a nagy me-
 semondó BENEDEK ELEK szerkesztésében jelenik
 meg a legjobb erdélyi írók közreműködésével. Te-
 kintettel a kis mesekönyvek nivós tartára mára, va-
 lamint olcsó árú, biztosra vehető, hogy ezen
 mesekönyvtár ha v o n k é n t megjelenő példányait
 minden magyar gyermek megszerzi. Egy-egy ilyen
 kis mesekönyv bolti ára 5 leu és minden
 könyvkereskedőnél és hírlapárusítóknál megvehető.

ELKÉPZELNI SE LEHET szebb, jobb és
 olcsóbb könyveket a Hoffmann Ferenc ifjúsági
 regényeinél. A MINERVA Irodalmi és Nyomdai
 Müintézet Rt.-nál (Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Ma-
 ria 1. ezekből a következők kaphatók darabon-
 ként 45 leiert:

1. Küzdelmek.	5. A jószág diadala.
2. A tél birodalmában.	6. Frigyes és Pi ci.
3. Viszontagságok a tengeren	7. Ehrlich Jakab.
4. A talizmán.	8. Nehéz idők.

Posta útfján is megrendelhetők a pénz előzetes be-
 küldése mellett vagy utánvétellel.